ЩЕ ОДИН КРОК ДО ІСТИНИ

Наталка ПОКЛАД

Днями в Національній бібліотеці України ім. Володимира Вернадського НАН України відбулася презентація російськомовного видання "Екологічні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС та їх подолання: двадцятирічний досвід". Це, власне, доповідь експертної групи "Екологія" Чорнобильського форуму. Видання здійснене в рамках реалізації проекту ООН "Міжнародна науково-інформаційна мережа з питань Чорнобиля (ICRIN)", аби зробити доступнішою для широкого кола зацікавлених читачів сучасну, найповнішу, науково-обґрунтовану інформацію – щодо наслідків Чорнобильської катастрофи для довкілля. Адже хоч із часу цієї катастрофи минуло понад два десятиліття, навколо оцінок її реальних наслідків понині тривають суперечки.

Презентоване видання доповіді експертної групи "Екологія" Чорнобильського форуму "Екологічні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС та їх подолання: двадцятирічний досвід" складається з семи основних розділів. Кожен із них містить детальний аналіз певного аспекту проблеми, а також рекомендації щодо майбутніх дій.

Розділ "Основні підсумки", який відкриває видання, є стислим викладом – резюме доповіді. Розділ "Вступ" знайомить читачів з історією питання, метою та методами роботи Чорнобильського форуму. В розділі "Радіоактивне забруднення довкілля" упорядковані дані щодо ізотопного складу, кількісних показників та динаміки радіонуклідів у населених пунктах, сільськогосподарських угіддях, лісових масивах та водних системах. На підставі цих даних для кожного типу територій було розроблено та впроваджено комплекс дій, що аналізуються в розділі "Екологічні контрзаходи і реабілітація довкілля". Окремий розділ присвячено рівням опромінення людини. В ньому подано моделі зовнішнього та внутрішнього опромінення для різних груп населення, колективні дози, дається прогноз зменшення потужності опромінення з часом. Радіаційним ефектам у рослин, безхребетних, сільськогосподарських тварин, водних організмів, а також генетичним ефектам у тварин і рослин, вторинним ефектам та сучасним умовам присвячено розділ "Радіаційно-індуковані ефекти в рослин і тварин". Стан і майбутнє четвертого блоку Чорнобильської АЕС та об'єкта "Укриття", питання щодо поводження з радіоактивними відходами, що утворилися внаслідок аварії, а також майбутнє Чорнобильської зони відчуження обговорюються в останньому розділі "Демонтаж чорнобильського Укриття: екологічні аспекти і поводження з радіоактивними відходами".

Провели презентацію в залі ООН Національної бібліотеки України ім. Володимира Вернадського НАН України Замостьян Павло – координатор проекту ООН "Міжнародна науково-інформаційна мережа з питань Чорнобиля" в Україні та Щербак Дмитро – експерт із екологічних питань Чорнобильської програми відродження та розвитку ПРООН в Україні.